

MĚNJENJA

Zajimy praktikantow jara wšelakore

Šulerjo 10. lĚtnika Budyskeho Serbskeho gymnazija přewjeduju tuchwilu dwutydženski praktikum w zawodach a institucijach. Alena Pawlikec je so někotrych za městnom praktikuma prašala.

Weronika Šćapanec z Hórkow: Wukonjam swój praktikum w zelowym a ze žiwjenskim centrumje w Pančicach-Kukowje, hdžež sym hižo často byla. Chcu zhonić, kak so najlěpje strowy zežiwiš a kak jědź najlěpje slodźi. Zelowy centrum bě tuž moja přerjona ideja za praktikum.

Tereza Šerakec z Radworja: Skótno-lĚkarska praksa w Pančicach-Kukowje je mój domicil. Zajimuju so za zwěrjata a lĚkarstwo. Mój nan je mje na myslu přinješ. Wón znae skótno lĚkarja a wě, zo mje tónle wobuk zajimuje.

Alena Hejdušec ze Smjekec: Chcych w praktikumje něšto medicinskeho činić a sym nětko w Kamjenskej chorowni na staciji za natyklive chorosće a čežke schorjenja. Moja mać skutkuje na tym polu a bych snano pozdžišo tež w chorowni dželać chcyła.

Diana Zahrodniczek z Chróšćic: Dželać doma w pjekarni staršeju. Poprawom chcych praktikum w konditarni absolwować, tola konditorka je samodruha a tuž so rozsudžich doma dželać.

Krystof Grofa z Chasowa: Dželać w Njeswačanskej kowarni, zo bych dostał přehlad wo tym, kak džen tam woběži a što tam činja. Snano sej pozdžišo powołanje na tym polu wuzwolu.

Jakub Wowčer z Radworja: W serbskim rozhłosowym studiju MDR w Budyšinje so jara derje čuju. Mōžu sej předstajić, pozdžišo w tym wobtuku dželać. Přel-ćel běše loni tam w praktikumje, wón je mi jón poručil a mi prajil, zo běše to za njeho jara zajimawe.

Milan Süß z Wopakaje: Sym w awtowom domje Schön w Budyšinje. Wotměch tež loni swój probny praktikum tam a doke-łžež je so mi lubilo, rozsudžich so tež swój zawodowy praktikum w awtowom domje přewjesć. Awta mje zajimuju a snano budu tež jónu w tym směrje studować.

Feliks Zahrodniczek z Chróšćic: Swój praktikum absolwuju w Kamjenskej KDK. Firma stara so wosebje wo čistotu města. Mój wuj je mi to poručil a mi pomhał, zo mōžu tam dželać.

Fotograf Maćij Bulank (nalěwo) a Bačoński farar Gerat Warnar, awtor wobrazowych a přewodnych tekstow, signowašaj wčera mnohim na knižnej premjerje w Chróšćicach wobrazowy zwjazk „W katolskich Serbach“, kotryž bě Ludowe nakładnistwo Domowina njedawno wudało. Foto: R. Ledźbor

Knižna premjera mnohich zajimcow přiwabiła Fota pohnuwaja k meditaciji

Chróšćicy (SN/mwe). Kniha „W katolskich Serbach“, wušla njedawno w Ludowym nakładnistwje Domowina, mje-ješe wčera na Chróšćanskej farje premjeru. Před něhdže 50 zajimcami witaše jednačelka LND Marka Maćijowa awtorow zwjazka, fotografa Maćija Bulanka a spisarja wobrazowych a přewodnych tekstow, fararja Gerata Warnarja.

Přewšo zajimowani scěhowachu přítomni wurězki z wjacje hač sto fotografijow, kotrež na pšechće pokazowachu. Bačoński farar a šefredaktor Katolskeho Posoła Gerat Warnar derje wubrane motiwy Bulanka komentowaše. Widžeć je na nich jónkrótny rukopis „toho fotografa w Serbach, kiž je dotal bjezdwe-ła najwjace wobrazow wozjewil“. Jimace začuće zbudžichu mjez wopytowarjami mjenje a wjetše družki – samo jedna

ze slónčnymi nawočemi a handyjom –, serbski katolski kwas, swjeden Božeho čela w Njebjelčicach, Kukowske meje-mjetanje, na puću klečacy a modlacy so mlódstni, motiw zbóžnoprajenja kapłana Alojsa Andrickeho w Drježdžanach, karnewal w Kulowje, ale tež znata Serbowka Marja Regelowa ze swojej hubnej harmoniku.

Najwjětši džěl wobrazow tworješe Maćij Bulank w minjenym lĚće, cyły cyklus nabožneho lĚta wot adwenta hač k pštnicam nasta w zašlych pjec lĚtach. Při tym zamó fotograf začuća čłowjekow, jich mjezwōča, jich wobswět a dalše motiwy cyle blisko w barbných perspektiwach a detailach tak zapopadnyć, zo pohnuwaja wobrazy k meditaciji. W knize pokazuje so wosebity a živy serbski katolski swět, a to bjez wotphlada misionowanja.“

Wučerjo z wupisanjom ministerstwa njespokojom Kultus kandidatow pruwuje

Budyšin (SN/MiR). Wučerki a učerjo Budyskeho Serbskeho gymnazija protestaju přečiwo změnje we wupisanju městna zastupowaceho nawody kubla-lišća. Hižo 12. junija su w lisće personal-nemu referatej Budyskeho regionalneho zarjada Sakskeje kublanskeje agentury (SBAB) swoje njezrozumjenje změny nastupajo wupisanje dla zwuraznili. Jich list pak dotal do zarjada dóšoł njeje, zwěšći rĚčnica SBAB Angela Ruscher. Spis, kotryž je 33 pedagogow podpisa-ło, je zhromadnje z dalšim dokumen-tom tež na internetnym blogu *piwar.wordpress.com* wozjewjeny.

Sakske ministerstwo za kultus bě wupisanje w informaciskim lōpjenju 3. meje wozjewilo. Wone wopřijimamjez druhim tež wuměnjene, zo dyrba kandidaća nazhonjenja wjacelĚtno wuwučowa-nja mĚć. Budyscy učerjo kritizuju, zo njeje w nowym wupisanju hižo zapisane,

zo trjebaja kandidaća wotpowĚdne nazhonjenja wuwučowanja „na gymnaziju w sekundarnymaj schodženkomaj I a II“. Spōčatk lĚta bě kultus wuměnjene w svojich wupisanjach změnił, a to za wšitke šulske družiny. Tuž njeje tele ža-danje hižo do žanoho wupisanja zapřijate. Za pozitivne maja učerjo gymnazija žadanje ministerstwa, zo dyrba/a kandi-dat/ka za wakantnu zamołwitu poziciju na kublališću serbsku rĚč ertnje a pisom-nje wĚšće wobknjezić. Hižo 3. junija 2011 běchu městno zastupowaceho nawody Budyskeho Serbskeho gymnazija přeni kroč wupisali. Wjacori zajimcy so wo nje prócowachu. „Po pruwowanju kandidatow njeje k wuslĚdkej dōšo, če-hožla dyrbješe kultus městno znowa wupisać“, rozložil Angela Ruscher.

Zajimcow, kotriž su so na druhe wupisanje přizjewili, ministerstwo tuchwilu pruwuje a bōrže wo tym rozsudzi.

Jutře na Čornochołmčanski Krabatowy festival „Wjes hraje džiwadlo“

Čorny Chołmc (SN/CoR). Wšitke zastup-ne lisćiki za Krabatowy festival w Čornym Chołmju su hižo do jutřišeje pre-mjerje předeate, sakski ministerski pre-zident Stanislaw Tilich (CDU) přindže, předsyda Domowiny Dawid Statnik tež. „Za nas njeje to jenož češć, ale z dobom znamjo, zo bychmy po wuspĚšnym tesće festival tež klĚtu dale wjesć chcyli“, praji městopředsyda Čornochołmčanskeho towarstwa Krabatowy mlyn Tobias Čizik. Na štyri předstajanja wočakuja něhdže 1 400 přihladowarjow.

Ideju festivala běchu hižo lĚta 2005/2006 zrodžili. „Wot wšeho spōčatka bě jasne, zo chcemy w Krabatowym mly-nje něšto wjetše zarjadować, z čimž mōhli tež lĚpje hospo-darić“, Čizik rozložuje. Loni bě skōnčnje tak daloko, zo je so towarstwo z podpĚru Petera Siebecke, kiž je mjez druhim tež Radebergske piwowe džiwadlo inicirowal, do konkretných přihotow dało. Po po-kiwach poradźowarja Siebecke wusměrja-

chu wutwar terena Krabatoweho mlyna hižo na festival. Jewišćo ma prirodne być, bjez trawersow. „Mi so hrajne městno jara lubi. Njeje tak kaž před telewizo-rom. Přihladowar je wosrjedz podawka. Wšitko so wokoło njeho wothrawa.“

Ważne Tobiasej Čizikej tež je, zo njeje to cuzy, wotwonka natłōčeny koncept, ale wot tudyšich ludžich podpĚrany. „Titul hry je ‚Krabat zetka Awgusta při Čornym mlynje‘. Naše interne heslo pak rĚka ‚Wjes hraje džiwadlo‘. Hač do 50 wobydlerjow z Čorneho Chołmca, z Wojer-ec a wokoliny budže sobu skutkować, předstajejo stare rjemjesla.“

Tući tře předstajeja na Čornochołmčanskim Krabatowym festivalu stare rjemjesla. Foto: U. Herzger

TELEGRAM

Nowa šulska nawodnica

Kulow. Ines Lešowa budže wot šulskeho lĚta 2012/2013 Kulowsku srjedźnu šulu nawjedować. Serbowka naslĚduje dotalnego amĚtrowaceho nawodu kubla-lišća Petra Brězana, kotryž poda so na starobny podžĚlny džĚlowy čas. Ines Lešowa skutkuje tuchwilu hišće jako šulska referentka za srjedźne šule w Budyskim regionalnym zarjedze Sakskeje kublanskeje agentury.

Rozmołwne koło w muzeju

Budyšin. WumĚlca Susanne Krell z Bad Honnefa rozprawješe wčera něhdže 20 zajimcam w Budyskim Serbskim muzeju wo svojim tworjenju. Přizamkny so wōdženje po jeje wustajeńcy „Awtōchtone – Frotaže, wideja a instalacije“. Dale předstajichu nowy katalog z tekstami Rōze Domašcyneje, dr. Gabriele Uels-berg a Christiny Boguszowej wo wumĚlci a jeje aktualnej přehladce.

Wójnski zlóstnik zajaty

Budapest. Statne rĚčnistwo mađarskeje stolicy Budapesta zaja džensa pozdat-

neho nacistiskeho wójnskeho zlóstnika Lászla Csatóryja. 97lĚtny je podhladny, zo bě w Druhej swĚtovej wójnje wob-džĚleny na morjenju 16 000 mađarskich Židow. Csatóryja statne rĚčnistwo džensa wospjet přesyšowaše. Wón bě 1944 šef policije w Košicach. Jako tajki pošla 15 700 Židow do kaceta Auschwitz.

Energija testuje 5. wrotarja

Seefeld. Druhemu koparskemu zwjazko-wemu ligistej Energiji Choćebuz, kotryž je tuchwilu w Seefeldze w treningowym lĚhwje, přidruži so dalši wrotar. Trener Rudi Bommer chce Daniela Schwabku testować. 23lĚtny je dotal w regionalnej lize-zapad hrał. Energija ma hižo štyr-joch hrajerjow na poziciji wrotarja: Su to Thorsten Kirschbaum, René Renno, Marvin Gladrow a Julien Latendresse.

Petzold startuje w Hamburgu

Saarbrücken. Z Budyšina pochadźacy triatlet němskeho narodneho mustwa Maik Petzold startuje sobotu w Hamburgu posledni raz w němskej najwyšej lize triatlona. ARD wot 18.15 hodž. wusyla. Tuchwilu trenuje Petzold w olympiskim zepĚranišću Němskeho olympiskeho sportoweho zwjazka w Saarbrückenje. 7. awgusta chce potom w Londonje wo olympisku medalju wojować.

Na knihu „Hdže je sowa?“ wċipni byli

Přeni raz je MĚrana Cušcyna džens rano w Ralbičanskej pĚstowarni „Dr. Jurij Mlynk“ skupinje předšulskich džĚci ze swojeje nowostki „Hdže je sowa?“ čitała. Holcy a hōlcy běchu jara wċipni na dyrdomdej małej Luizy a jeju kuzenkow Jana a Damiana, kotriž chcedza zhromadnje z džĚdom w lĚsu za žiwěj

sowu pytać. Je to přerjona džĚcaca kniha Budyskeje lyrikarki. Foto: F. Šolta

POLICIJA

Po kontroli awta zemrĚł

Tragiski wukōnc mĚješe policajska kontrola pōndzĚlu nawječor na Małej Bo-šečanskej drōze w Budyšinje. Tam kontrolowachu zastojnicy pōlske nakładne awto z připowĚšakom, kotrež bě do toho na awtodrōze A 4 do smĚra na ZhorjĚlc po puću. Jako bě kontrola skōnčena a 56lĚtny šofer so k swojemu jĚzdźidlu wrōći, wón nadobo na puć padny a so hižo njehibny. Policisća alarmowachu na to wuchowansku službu a skičachu sami přĚnju pomoc. PjĚć mješin poz-džišo přichwatachu sanitetarjo a přewza-chu reanimaciske naprawy, kotrež pak wostachu bjez wuspĚcha. Pōlski wōd-zer nakładneho awta bě hižo zemrĚł. Nuzowy lĚkar zwĚšći prirodnu smjĚrć. Po wšĚm zdaću bě 56lĚtny infarkt wu-troby poćerpjel.

WJEDRO

18 do 16 °C

21 do 23 °C